

Пітенько О. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА
В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ**

Суб'єкти господарювання постійно натрапляють на невизначеність у рамках здійснення власної фінансово-господарської діяльності. При цьому, що на кількість факторів впливу на діяльність господарюючого суб'єкту також впливає і його розмір. Малі фірми, можуть реагувати на зміни у навколишньому середовищі в рамках оперативної роботи, в той час, як середні та великі підприємства, а також об'єднання підприємств зобов'язанні здійснювати стратегічне управління та розробляти і реалізувати власні стратегії розвитку, оскільки їх розміри та інертність в управлінні не дозволяють ефективно вирішувати проблеми невизначеності тільки за рахунок оперативного управління. Необхідно відзначити особливий вплив на роботу підприємств дестабілізуючих факторів, які породжуються нестабільністю функціонування економіки держави. Особливо це стосується держав з ринковою економікою, що тільки розвивається, до яких можливо віднести і Україну.

Проблематику розробки стратегії розвитку на підприємствах піднімали такі вчені, як: Горєлова Д.О., Дорошук Г.А., Калінеску Т.В. Однак в рамках вирішення цієї проблеми щодо розробки стратегії розвитку підприємств, жоден із вчених не торкнувся впливу розробки даної стратегії розвитку в умовах нестабільності економіки.

Слід зазначити, що стратегія – головна комплексна послідовність дій суб'єкта господарювання, яка визначає його місію, пріоритетні для нього проблеми (фактори невизначеності), головні і проміжні цілі та розподіл ресурсів для їх досягнення. Щодо стратегії розвитку, то існує чотири базових стратегій: стратегія виживання, стратегія розвитку, стратегія перепрофілювання, стратегія ліквідації. Стратегія розвитку використовується на підприємствах з ймовірністю освоєння нових ринків, які без великих втрат не можуть змінити асортимент власної продукції і повинні відкривати нові ринки збуту. Стратегія розвитку підприємства може виконувати різні дії суб'єкта господарювання, а не тільки вихід на новий ринок збуту. Під розвитком підприємства, мають на увазі, можливо рахувати і його ліквідацію, як перехід у новий стан.

Класифікація стратегій розвитку за підходами, що використовуються при їх розробці:

1. За способом опису тенденцій зміни об'єкту (підприємства).
2. За способом формування параметрів, які характеризують об'єкт (підприємство).

Існують принципи розробки стратегії розвитку: Орієнтація на довгострокові глобальні цілі підприємства як господарської системи та економічні інтереси його власників; безперервність розробки стратегії, постійна адаптація до змін, що

відбуваються у внутрішньому та зовнішньому середовищі; Комплексність розробки стратегії, узгодженість стратегічних рішень за окремими напрямками діяльності підприємства, видами ресурсів, функціями тощо.

Для того, щоб стратегія розвитку на підприємстві дала результат, вона повинна включати: оцінку стартових умов, стратегічні цілі і пріоритети розвитку, основні напрямки реалізації стратегічних цілей основні напрямки реалізації стратегічних цілей, механізм реалізації стратегії розвитку, інструментарій обліку, контролю та оцінки реалізації стратегії розвитку підприємства. Поетапно повинна відбуватися розробка стратегії розвитку:

1 етап – усвідомлення мети підприємства,

2 етап – визначення ступінь впливу на діяльність підприємства зовнішнього середовища та його стан (саме на цьому етапі слід приділити увагу саме факторам нестабільності економіки в Україні: корупція, кризові прояви, наявність багатьох економічних реформ, адміністративна система управління),

3 етап – оцінка сильних та слабких сторін діяльності підприємства,

4 етап – формування системи стратегічних цілей розвитку,

5 етап – оцінка та розробка стратегічних альтернатив розвитку,

6 етап – заходи, щодо реалізації стратегії розвитку,

7 етап – моніторинг ходу реалізації стратегії та оцінка необхідності її коригування,

8 етап – оцінка реалізації стратегії та врахування недоліків реалізації при розробці наступної або зміні існуючої.

Отже, оцінивши визначення терміну «стратегія» та «стратегія розвитку підприємства», враховуючи принципи розробки, класифікацію та складові стратегій розвитку запропоновані етапи розробки і реалізації стратегії розвитку з умовами нестабільності економіки держави на які натрапляють вітчизняні суб'єкти господарювання. Якщо враховувати ці умови нестабільності економіки в країні то це дасть можливість вітчизняним підприємствам збільшити реалізацію власних стратегій розвитку та ефективність їх розробки.

Список використаних джерел:

1. Артеменко Л.П., Гук О.В., Жигалкевич Ж.М. Реалізація стратегії розвитку підприємства. [Електронний ресурс] URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2009/5.pdf
2. Запасна Л. С. Економічна сутність розвитку підприємства. [Електронний ресурс] URL: <http://masters.donntu.edu.ua/2011/iem/bashkevich/library/tez8.htm>
3. Гринько Т.В. Основи управління адаптивним інноваційним розвитком підприємства / Т.В. Гринько // Проблеми економіки, 2011. – №3. – С. 94-97.
5. Гринько Т.В., Мирошник Р.С. Теоретичні підходи до формування механізму управління стратегією розвитку торговельного підприємства. *Восточно-европейский научный журнал*, 2020. № 11 (63), Т. 1. С. 16-21.